

Thema's van de Kanjertraining

In samenwerking met ouders, leerkrachten, psychologen en orthopedagogen is inhoud gegeven aan onderstaande thema's.

Thema's voor de kinderen

- Hoe zie ik mijzelf. Jezelf voorstellen. Iets aardigs zeggen over een ander en over jezelf. Gevoelens wat zijn dat?
- Hoe voelt een ander zich? Inlevingsvermogen. Laat pesters kletsen. De kunst van vragen stellen en antwoord geven.
- Luisteren en samenwerken. Vriendschap. Van kritiek kun je leren/zelfreflectie. Er zijn mensen die van je houden.
- Hoe ga ik met pesten om. Hoe zorg ik ervoor dat ikzelf niet mee doe met narigheid. Doe je niet anders voor dan je werkelijk bent.

Thema's voor de ouders

- Dezelfde als die voor de kinderen. Met dit aanvullend verschil:
- ouders geven hierin zelf het goede voorbeeld
- ouders reageren in hun opvoeding niet vanuit gevoelens van ergernis/irritatie enerzijds en angst-/onmachtige gevoelens anderzijds.

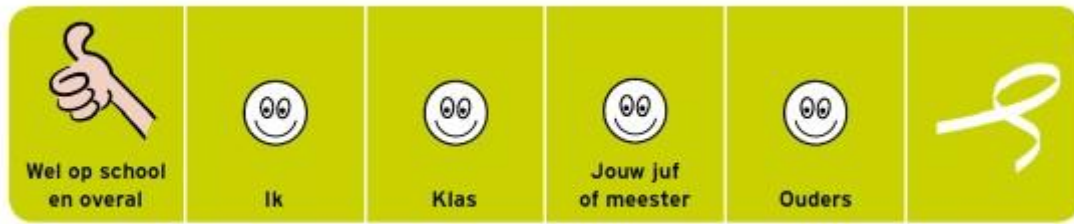
Thema's voor de leerkrachten

- Dezelfde als die voor de kinderen en de ouders. Met dit aanvullende verschil:
- Hoe zijn ouders erbij te betrekken.
- Kanjer Volg en Advies Systeem (KanVAS).
- Verschillende perspectieven in de aanpak van pesterijen.
- Wet Burgerschap en Sociale Integratie

Twee werelden

De Kanjertraining maakt een onderscheid in de 'wereld van vertrouwen' waarin de mensen elkaar recht willen doen. En 'de wereld van angst en wantrouwen'. De Kanjertraining hanteert de vuistregel dat zo'n 20 % van de kinderen de neiging heeft angstig en/of wantrouwend naar anderen te kijken. Deze manier van kijken naar anderen (wantrouwend, of juist niet), maakt een verschil in de wijze waarop deze kinderen sociale conflicten veroorzaken en denken op te lossen. De Kanjertraining kiest voor de wereld van vertrouwen en hanteert de vuistregel bij conflicten: zoek een oplossing die in de toekomst houdbaar is en doe elkaar recht.

Dit doen we wel

Dit doen we niet

De Kanjerpetten

Om in gesprek te gaan over gedrag bij kinderen maken we bij de Kanjertraining gebruik van petjes met vier verschillende kleuren. Wanneer er zich een probleem of stressvolle situatie voordoet hebben we een keuze om verschillend te reageren. Binnen de psychologie wordt dit coping genoemd. Zolang je handelt vanuit vertrouwen en op basis van wederzijds respect zijn deze verschillen tussen mensen goed en waardevol. Wanneer je zo handelt noemen we dat binnen de Kanjertraining dat je een drager bent van de witte pet. Je durft jezelf te zijn, je bent zelf te vertrouwen en durft ook anderen te vertrouwen. Kortom je bent een kanjer.

Je kunt een kanjer zijn op verschillende manier. Je kunt jezelf zijn in combinatie met de zwarte pet. Dan reageer je op een stoere manier. Je vertoont leiderschapsgedrag. Je kunt je grenzen aangeven. Je durft plannetjes te maken en bent ondernemend. Zolang naast de zwarte pet ook de witte pet van het vertrouwen aanwezig is, zullen deze kinderen zich op een hele positieve en krachtige wijze gedragen.

Je kunt ook een kanjer zijn in combinatie met de rode pet. Dan ben je vol levenslust. Je hebt een goed gevoel voor humor. Je bent optimistisch en je verstaat de kunst van het relativeren. Zolang naast de rode pet ook de witte pet van het vertrouwen aanwezig is, zullen deze kinderen op een hele positieve en opgewekte manier weten te reageren.

Je kunt ook een kanjer zijn in combinatie met een gele pet. Dan ben je vriendelijk, bescheiden en aardig. Zolang naast de gele pet ook de witte pet van het vertrouwen aanwezig is, zullen deze kinderen op een hele positieve en rustige manier weten te reageren.

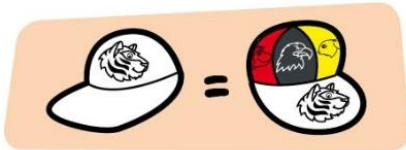
Uiteraard zijn er ook verschillende combinaties van petten mogelijk. Belangrijk gegeven is dat het hierbij gaat om coping. De petten zijn hulpmiddelen om op een respectvolle wijze over gedrag te kunnen praten. Kinderen zijn niet het gedrag van de pet, maar de petten staan voor de keuzes die de kinderen kunnen maken. Kinderen wordt daarmee geleerd dat ze zelf verantwoordelijkheid dragen voor de gedragskeuzes die ze maken. Zolang je drager bent van de witte pet van vertrouwen kun je ook niet zeggen dat de ene combinatie beter is dan de andere combinatie van petten.

Je kunt ook zeggen; de Kanjer is:

Je kunt ook zeggen:

Wanneer ontstaan de echte problemen? Dat is wanneer de witte pet van het vertrouwen wegvalt. We vervallen dan in reacties die niet meer passen bij de cultuur van wederzijds respect. Het recht van de sterkste begint te gelden. Voor de zojuist genoemde positieve eigenschappen komt dan het woordje 'te' te staan. Kinderen reageren dan te krachtig, te stoer en smeden plannen die ten koste gaan van anderen. De vrolijke kinderen reageren nu te lollig met humor dat ten koste gaan van een ander en/of zichzelf. Het gedrag is onvoorspelbaar onbetrouwbaar, niet serieus te nemen en beledigend. De vriendelijke en bescheiden kinderen reageren nu angstig en te lief. Deze kinderen cijferen zichzelf helemaal weg en worden als het ware onzichtbaar. De eerste mept van de weeromstuit van zich af, de tweede maakt er een grap van en de derde geeft het op. Als het onderling vertrouwen wegvalt in een groep, dan is de kans groot dat verschillende kinderen zich depressief ontwikkelen.

Daders en slachtoffers

De opvatting bestaat dat kinderen zijn in te delen in pesters en gepesten (of in daders en slachtoffers). Deze eenzijdige kijk op pesten maakt de problemen groter en is niet de wijze van oplossen die de Kanjertraining voorstaat. Pesten is een complex probleem waarbij daders en slachtoffer lang niet altijd zo eenvoudig zijn te scheiden en soms een en dezelfde persoon is. Kanjertraining richt zich daarom niet alleen op de pester of op de gepeste, maar op de gehele groep. De aanpak moet zo zijn dat alle kinderen er baat bij hebben. Kern van de Kanjeraanpak is: Zet het onderling vertrouwen terug in de groep. Zoek met elkaar oplossingen die ook in de toekomst houdbaar zijn. Zowel kinderen, leerkrachten als ouders worden bij de aanpak betrokken. De Kanjertraining heeft veel oefeningen, zowel preventief als curatief om het vertrouwen en de respectvolle omgang met elkaar te bewerkstelligen. De petjes zijn hierbij een hulpmiddel en helpen om een duidelijk onderscheid te maken tussen 'de wereld van vertrouwen' en 'de wereld van wantrouwen'.

KanVAS

Een belangrijk product dat het kenniscentrum van de Kanjertraining heeft ontwikkeld is het digitale Kanjer Volg- en Adviesstelsel (KanVAS). Dit systeem bestaat onder andere uit een sociogram, een leerlingvragenlijst, een docentvragenlijst en een breed scala aan pedagogische adviezen. De leerlingvragenlijst is goedgekeurd door de **COTAN** en kan door scholen eveneens gebruikt worden om de sociale opbrengsten aan de onderwijsinspectie te verantwoorden.

Scholen die gebruik maken van de Kanjertraining kunnen gratis van het KanVAS gebruik maken, op voorwaarde dat de Stichting Kanjertraining de data mag gebruiken voor het doen van onderzoek. Uiteraard hanteert Stichting Kanjertraining hierbij hoge maatstaven op het gebied van de privacybescherming. Wij publiceren nooit data die zijn te herleiden tot namen van kinderen of individuele scholen. De Onderwijsinspectie gebruikt vanaf 1 augustus 2014 de Kanjervragenlijst voor het beoordelen van de sociale competenties van leerlingen (indicator 1.5). Indien een machtiging wordt ingediend kan de Sociale Veiligheidslijst van de Kanjertraining gebruikt worden om te voldoen aan de wet Sociale Veiligheid.

Onderdelen volgsysteem

- Leerlingvragenlijst (COTAN-gecertificeerd)
- Docentvragenlijst
- Ouder/ verzorgervragenlijst
- Sociogram (op basis van cijfers en smileys)
- Sociale Veiligheidslijst voor leerlingen (om te voldoen aan de wet Sociale Veiligheid).

Digibord materiaal:

Het KanVAS biedt verschillende digibordmaterialen die aansluiten bij de verschillende (werk)boeken van de Kanjertraining:

- KleineMax en het Dorpje
- Max en de Vogel
- Max en de Klas
- Max en de Zwerver
- Werkboek deel 1
- Werkboek deel 2
- Werkboek deel 3
- Social Media
- Max en Seksualiteit

Extra materiaal

Daarnaast wordt er divers ondersteunend materiaal aangeboden. Waaronder:

- Boekenlijsten op thema en groep
- Verschillende liedjes
- Handleidingen
- Digibordposters
- Kanjerschool Checklist
- Voorbeeldbrieven
- Pestprotocol
- Kleur- en knipplaten
- en nog veel meer

We vertrouwen elkaar	
We helpen elkaar	
Niemand speelt de baas	
Niemand lacht uit	
Niemand blijft zielig	

Meer weten?
Kijk dan op onze website www.kanjer.nl
of email info@kanjer.nl of telefoon 0991 541 54 05

Kanjer 1000000000
